

EEN VIJFTIGJARIGE: „ELSEVIER'S MAANDSCHRIFT”

Universiteit te Leiden. Ten Brink was niet ten volle een geleerde; immers, hij heeft aan den toen bestaanden schat van wetenschap niet veel van beteekenis toegevoegd, noch feiten, noch nieuwe inzichten. Evenmin was hij ten volle een kunstenaar; zijn stijl was niet zeer eigen en niet zeer verzorgd, zijn visie niet diep, zijn beeldend vermogen niet zeer groot. Ten Brink had iets van den kunstenaar en den geleerde beiden; en vooral, hij wist ontzaglijk veel, hij was zeer goed georiënteerd, hij had gereisd (was b.v. in Indië geweest), hij was buitengewoon werkzaam en ondernemend en moet, naar men zegt, zich meestal hebben voorgedaan als een tenslotte over het algemeen wel joviaal en beminnelijk man. De indrukken die men ontvangt van zijn geschriften en van de berichten over zijn karakter, spreken in laatste instantie geen andere taal dan de das en de bakkebaarden welke men hierbij afgebeeld ziet. Ten Brink had ook wel een kijk op het leven. Geen diepen kijk. Hij kende, naar men moet veronderstellen, geen dwingende gemoedsbewegingen, die hem hevigen afschuw of brandende liefde voor bepaalde levensverschijnselen zouden hebben ingeboezemd; maar hij had zijn voorkeuren en zijn aversies. Alleen, ze werden, de eene zoowel als de andere, te allen tijde door zijn intellect beteugeld en ingekort, zelfs dikwijls door zijn intellect bepaald. Een 19e-eeuwsch erudiet met voorliefde voor het positivisme. . . .

Zeven jaar lang, van 1 Januari 1891 tot en met het jaar 1897 is *Elsevier's Maandschrift* — onder oppertoezicht weliswaar van den uitgever Robbers — door Ten Brink geleid en heeft het een Ten-Brinksche kleur gehad. De vier andere oorspronkelijke redacteurs schijnen het met hem eens te zijn geweest; althans, ze bleven al dien tijd aan. Een oogenblik werden de beeldende kunsten mede door den teekenaar Henricus en daarna nog korten tijd door diens opvolger, den schilder A. L. Koster, verzorgd; in 1894 verbond men den bekwamen journalist Mr L. J. Plemp van Duiveland en in 1896 den etsers Ph. Zilcken aan de redactie; maar ook deze wijzigingen lieten de algemeene richting blijven wat ze was. Toch moeten er tegen die richting bezwaren zijn gerezen. Men bemerkt er weliswaar bij het lezen in deze zeven jaargangen niets van; Ten Brink gaat zijn gang; zijn bijdragen zijn talrijk en uitvoerig; zijn heele *De Bredero's* plaatst hij erin en zijn voornaamste meeningen worden herhaaldelijk en met nadruk onder woorden gebracht. Maar op 1 Januari 1898 blijkt hij plotseling te zijn afgetreden. Geen woord, in de laatste afleveringen van 1897, dat op deze gebeurtenis voorbereidde, geen woord ook in de eerste nummers van 1898 dat er opheldering over gaf. Ten Brink is roemloos verdwenen. Drie jaar later is hij gestorven.

Er moet voor dit aftreden en de wijze waarop het geschiedde een verklaring bestaan.